

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218203639
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2218203639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v právnej veci starostlivosti o medzičasom už plnoleté dieťa: E. E., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka - E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. U. XXXX/XX, H. L., zast. advokátom: Mgr. András Marsal, AK so sídlom Hlavná 5539/2C, Dunajská Streda a otec - M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. ulica XXX/XX, M. Q., zastúpený: JUDr. Róber Bockanič, so sídlom Seberíniho 1, Bratislava, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 20P/36/2018-60 zo dňa 8. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd mení rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. tak, že otec je povinný platiť výživné na plnoletého E. E. sumou 180 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám plnoletého E. E. počnúc dňom 5.8.2018 a vo výroku III. tak, že zročné výživné za obdobie od 5.8.2018 do 31.12.2018 vo výške 877 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 25 eur spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že pri omeškaní čo i len jednej splátky, stáva sa zročným celé dlžné plnenie.

II. Vo zvyšnej časti (výrok I., IV. a V.) sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Účastníkom sa nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom odsekom I. výroku zveril mal. E. E. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spracovávať jeho majetok od 5.8.2018. Výrokom II. otca zaviazal platiť výživné na mal. E. sumou 180 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc dňom 5.8.2018. Výrokom III. zročné výživné za obdobie od 5.8.2018 do 31.12.2018 vo výške 900 eur súd povoľuje otcovi splácať spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia. Výrokom IV. zmenil rozsudok tunajšieho súdu 6P/103/2012 - 175 zo dňa 26.2.2015 v časti o výkone práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a výrokom V. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie po právnej stránke zdôvodnil aplikáciou § 28 ods. 1 a 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a vecne tým, že matka založila do spisu potvrdenie o príjme, podľa ktorého má priemerný čistý mesačný príjem 350,14 eur. Otcov príjem súd presne nemohol zistiť preto že je živnostníkom a pracuje často aj v zahraničí ako murár. Maloletý syn pri výpovedi uviedol, že počas letných prázdnin vypomáhal otcovi v práci a boli dni kedy zarobil aj vyše 1000 eur avšak v priemere od

jari do jesene mal príjem cca 4 000 eur. Vzhľadom na tieto informácie súd určil výživné vo výške 180 eur mesačne, keď zohľadnil náklady na výchovu a výživu takmer plnoletého syna. Nakoľko otec od augusta neplatil výživné na dieťa, odkedy dieťa bolo vo faktickej starostlivosti matky vzniklo mu splatné výživné za obdobie od augusta do decembra 2018 vo výške 900 eur, ktoré výživné súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným a to tak, že ak nezaplatí za jeden mesiac bude splatné výživné v celej výške.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedol, že v zmysle ustanovenia § 28 ods. 2 zákona veta prvá č. 36/2005 Z. z. majú rodičovské práva a povinnosti obaja rodičia. Rodičovské práva a povinnosti sú totiž budované na princípe rovnoprávnom postavení otca aj matky pri ich výkone, avšak vyššie uvedeným rozhodnutím súdu došlo k narušeniu tohto rovnoprávného postavenia rodičov a to na úkor otca. Súd prvej inštancie rozhodol v odvolaní napadnutým rozsudkom v bode II. o povinnosti otca platiť výživné na malol. dieťa sumou 180 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc dňom 5.8.2018 a v bode III. otcovi povolil splácať zaostalé výživné za obdobie od 5.8.2018 do 31.12.2018 vo výške 900 eur spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia. Konajúci súd pri určení výšky výživného pritom vychádzal z tvrdenia malol. dieťaťa, ktoré uviedlo, že boli dni keď otec zarobil aj vyše 1.000 eur a zároveň, že príjem otca od jari do jesene bol cca 4.000 eur. Tieto tvrdenia malol. dieťaťa sú prinajmenšom pochybné, nakoľko príjem otca vo výške 4.000 eur od jari do jesene (t.j. 9 mesiacov) pri rozrátaní na 1 mesiac pripadá príjem otca na cca 444 eur, čo je v rozpore s tvrdením, že boli dni keď zarobil aj vyše 1.000 eur. Súd žiadnym iným spôsobom neskúmal príjem otca. Otec bol živnostníkom avšak v rozhodnom období podnikateľskú činnosť nevykonával. Jeho skutočný príjem je cca 350 eur mesačne nakoľko vykonáva iba príležitostné murárske práce pre svojich známych a rodinných príslušníkov. Otec malol. ďalej uviedol, že konštatovanie konajúceho súdu v bode 11. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku je nepravdivé čo sa týka nezájmu otca o prebiehajúce súdne konanie. Otec sa totiž o tom, že prebehlo konanie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu dozvedel, až potom čo mu bol doručený odvolaním napadnutý rozsudok, a to dňa 8.2.2019, do tohto času otec nemal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní, nikdy mu nebola doručená zásielka zo súdu a ani oznámenie o uložení zásielky u poštového doručovateľa. Otec sa teda z objektívnych dôvodov k návrhu nemohol vyjadriť a zároveň sa ani nezúčastnil vytyčeného pojednávania, čím mu bolo odopreté jeho právo na spravodlivý proces. Na základe vyššie uvedeného právneho a skutkového stavu žiada, aby odvolací súd rozhodol nasledovne: Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ruší a vec mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že v záujme malol. dieťaťa navrhuje prvoinštančný rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. 20P/36/2018 zo dňa 8.1.2019 potvrdiť a odvolanie otca zamietnuť.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedla, že z povahy samotného konania v hore označenej právnej veci, ako takého vyplýva o. i. aj to, že jeho predmetom nebolo obmedzenie rodičovských práv navrhovateľa k maloletému dieťaťu, ale len úprava ich výkonu s poukazom na skutočnosť, že v porovnaní so stavom existujúcim v čase predchádzajúcej súdnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k malol. Andrásovi [pozn.: posledná právne záväzná úprava výkonu rodičovských práv a povinností účastníkov vyplýva z výroku rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k.: 6P/103/2012/ - 175 zo dna 26.02.2015) došlo v pomeroch účastníkov konania k výrazným zmenám, ktoré nemajú len prechodný charakter. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie neobmedzil a ani nemohol obmedziť rodičovské práva odporcu a preto súvisiace tvrdenie odporcu postráda akúkoľvek právnu relevanciu.

2./ "Konajúci súd pri určení výšky výživného pritom vychádzal z tvrdenia malol. dieťaťa, ktoré uviedlo, že boli dni keď otec zarobil aj vyše 1.000 eur a zároveň, že príjem otca od jari do jesene bol cca 4.000 eur...Súd žiadnym iným spôsobom neskúmal príjem otca."

Dovoľuje si cestou konajúceho súdu taktiež upriamiť pozornosť odporcu na jeho povinnosti vyplývajúce z prvej vety ust. § 63 ods. 1 zákona č.: 36/2005 Z. z. o rodine v znení nesk. predpisov (ďalej len „zákon o rodine" v prísl. gramatických tvaroch), v zmysle ktorých „Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie." Odporca uvedenú jeho povinnosť počas konania vedeného pred súdom prvej inštancie nespĺnil a preto sa súd prvej inštancie spoliehal v

tejto súvislosti na výsledky vykonaného dokazovania t.j. na výpoveď maloletého, ktorý t. č. vypomáhal odporcovi pri výkone podnikateľskej činnosti.

Na strane druhej je na právnej úvahe súdu druhej inštancie zväžiť aj to, či nezdokladovanie príjmov z podnikateľskej činnosti zo strany odporcu odôvodňuje postup pri hodnotení jeho príjmov zakotvených v druhej vete § 63 ods. 1 Zákona. o rodine, v zmysle ktorej „Ak si rodič neplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.“

3./ "... konštatovanie konajúceho súdu v bode 11. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku je nepravdivé čo sa týka nezáujmu otca o prebiehajúce súdne konanie. Otec sa totiž o tom, že prebehlo konanie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu dozvedel, až potom čo mu bol doručený odvolaním napadnutý rozsudok a to dňa 8.2.2019, do tohto času otec nemal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní, nikdy mu nebola doručená zásielka zo súdu a ani oznámenie o uložení zásielky u poštového doručovateľa. Otec sa teda z objektívnych dôvodov k návrhu nemohol vyjadriť a zároveň sa ani nezúčastniť vytýčeného pojednávania, čím mu bolo odopreté jeho právo na spravodlivý proces.“ V zmysle § 106 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. v znení nesk. predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ v prísl. gramatických tvaroch) „Ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosť fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky“. Podľa § 111 ods. 2 Civilného sporového poriadku „Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon; a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.“ Podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku „Ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy ak sa adresát o tom nedozvie.“ V tejto súvislosti poznamenáva, že odporca súdnu zásielku obsahujúcu predvolanie súdu prvej inštancie na pojednávanie neprevzal ani raz (pozn.: súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 27.09.2018 a následne pre neprítomnosť odporcu pojednávanie odročil na deň 08.01.2019). S poukazom na uvedené prvoinštančný súd v tejto súvislosti správne aplikoval vyššie citovanú právnu úpravu. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že na Okresnom súde Dunajská Streda je proti odporcovi, ako obžalovanému vedené pod. sp. zn.: 2T/175/2014 trestne konanie pre pokračujúci zločin vydierania podľa § 189 ods. 1. a ods. 2 písm. h) v nadväznosti na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Odporca (v právnej pozícii obžalovaného) v rámci dotknutého trestného konania súdne zásielky dlhodobo nepreberá a hlavné pojednávania v hore označenej trestnej veci sú pre jeho neospravedlnenú neprítomnosť, nepreberanie predvolaní a účelové zmeny v osobe obhajcov permanentne odročované. Súd z uvedených dôvodov doteraz vydal na osobu obžalovaného príkaz na zatknutie dvakrát, a to dňa 26.05.2015 (predvedený bol dňa 06.07.2015) a taktiež dňa 19.09.2018.

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, tvrdenia odporcu o tom, že k návrhu sa nemohol vyjadriť z objektívnych dôvodov a že mu bolo údajne odopreté právo na spravodlivý súdny proces sú len účelovými a špekulatívnymi klamstvami.

6. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby súd druhej inštancie odvolanie odporcu v celom rozsahu zamietol, a zároveň rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k.: 20P/36/2018 - 60 zo dňa 08.01.2019 potvrdil ako vecne správny.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je prevažne vecne správne.

8. Predmetom konania bol návrh matky na úpravu práv a povinností k v tom čase maloletému E., o ktorom súd rozhodol tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou po 180 eur mesačne od 5.8.2018. Zároveň rozhodol o dlžnom výživnom a trovách konania.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že matka dňa 4.8.2018 našla v tom čase maloletého syna sedieť pred vchodom obytného domu, v ktorom ona v súčasnosti býva. V tom čase javil znaky fyzickej a psychickej vyčerpanosti. Maloletý tvrdil, že musel utiecť od otca. Od tej doby žije v spoločnej domácnosti s matkou a s otcom neudržiava žiaden kontakt. Uviedol, že chce zostať v starostlivosti matky, kde žije od augusta 2018. Podľa jeho výpovede vypomáhal otcovi počas letných prázdnin pri murárskych prácach a boli dni, keď zarobil aj vyše 1.000 eur. V letných mesiacoch mal aj 4.000 eur, v jarných a jesenných pomenej, v zime okolo 1.200-1.300 eur. Naposledy bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu 6P/103/2012-175, keď manželstvo rodičov maloletého E. bolo rozvedené a na čas po rozvoде bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý bol oprávnený ho zastupovať a spravovať jeho majetok. Matka bola zaviazaná k povinnosti platiť výživné sumou 80 eur mesačne. Styk matky s maloletým dieťaťom na jej žiadosť nebol upravený.

10. Pokiaľ ide odvolanie otca voči výroku I. napadnutého rozsudku, túto časť nezdôvodnil, neuviedol, prečo súd rozhodol nesprávne, navyše ani nepoprel tvrdenia medzičasom už plnoletého syna pred súdom prvej inštancie. Vzhľadom k vyššie uvedenému a keďže v tom čase maloletý mal záujem byť u matky, odvolací súd nevidel dôvod meniť rozsudok súdu prvej inštancie v tej časti.

11. Napadnutá bola i časť rozsudku, kde súd určil výživné zo strany otca vo výške 180 eur mesačne. Na základe vykonaného dokazovania je priemerný mesačný príjem matky vo výške 350,14 eur. Súd pri výške výživného vychádzal z vyjadrenia v tom čase maloletého, pričom otec v odvolaní namietal, že prebehlo konanie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o ktorom sa dozvedel, až potom čo mu bol doručený odvolaním napadnutý rozsudok a to dňa 8.2.2019. Do tohto času otec nemal vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní, nikdy mu nebola doručená zásielka zo súdu a ani oznámenie o uložení zásielky u poštového doručovateľa. Uviedol, že z objektívnych dôvodov sa k návrhu nemohol vyjadriť a zároveň sa ani nezúčastnil vytýčeného pojednávania, čím mu bolo odopreté jeho právo na spravodlivý proces.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

14. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/2004).

15. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/2004).

16. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo strany vyjadrovať k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (I.ÚS 97/1997, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

17. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že otec medzičasom plnoletého E. bol riadne a včas písomne volaný na termín pojednávania na deň 27.09.2018, rovnako aj na 6.11.2018 a 08.01.2019. Zásielky sa vrátili ako neprevzaté v odbernej lehote, pričom otec E. bol upovedomený aj o opakovanom doručovaní. Súd vykonal šetrenie ohľadom otca aj cestou príslušného OOPZ, ktoré prípisom zo dňa 21.11.2018 uviedlo, že menovaný je v pátraní a jeho pobyt im nie je známy.

18. Súd ilustráciou v SP zistil, že otec nepoberá dôchodkové poistenie, nemocenské poistenie, resp. úrazové poistenie a ani poistenie v nezamestnanosti.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že sám otec maloletého si zmaril možnosť zúčastniť sa pojednávania a konania vo veci pred súdom prvej inštancie. Ani v rámci odvolacieho konania neuviedol, čo mu bránilo prebrať súdne zásielky, preto sa nemožno stotožniť s jeho tvrdením o odňatí možnosti konať pred súdom.

22. Nebola dôvodná ani odvolacia námietka ohľadom výživného. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základné nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napr. liečebné náklady). Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

23. Odvolací súd má z priebehu súdneho konania za preukázané, že otec bol a je živnostník, a hoci uviedol, že v rozhodnom období túto činnosť nevykonával, neuviedol dôvody. Priznal, že vykonával iba príležitostné murárske práce pre svojich známych a rodinných príslušníkov. Nezdôvodnil prečo nevykonával podnikateľskú činnosť a prečo vykonával iba príležitostné práce. Uvedené možno vyhodnotiť, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti riadneho zárobku a majetkového prospechu. Nepredložil žiadne potvrdenia resp. iné listinné dôkazy svedčiace o jeho nemožnosti vykonávať podnikateľskú činnosť, o svojich príjmoch a pod.. Preto súd správne prihliadol na výpoveď v tom čase maloletého a bolo potrebné vychádzať z ust. § 63 Zákona o rodine. Bolo jednoznačne preukázané,

že príjem matky je vo výške cca 350,14 eur, pričom finančne jej vypomáha starší syn a vzhľadom na výdavky syna, ktorý navštevuje strednú školu a jeho potreby sú vzhľadom k veku väčšie, má odvolací súd za to, že súdom určená výška výživného je primeraná a zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca. Otec v odvolaní neuviedol žiadne argumenty, ktoré by spochybňovali príjem matky, jej sociálnu situáciu a výdavky syna.

24. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov, s prihliadnutím na odôvodnené potreby toho času už plnoletého E., odvolací súd dospel k zhodnému záveru, ako súd prvej inštancie, že je povinnosťou otca platiť výživné vo výške 180,- eur mesačne. Avšak vzhľadom k tomu, že E. je už plnoletý, odvolací súd zmenil výrok II. v platobnom mieste a výživné je otec povinný platiť synovi.

25. Nakoľko výživné bolo určené od 5.8.2018, dlžné výživné za mesiac august treba počítať od tohto dňa a nie za celý mesiac. Za mesiac august 2019 tak výživné činilo vo výške 157 eur (27 dní). Preto celkové ročné výživné za obdobie od 5.8.2018 do 31.12.2018 je vo výške 877 eur (157 eur + 4x 180 eur), ktoré je otec povinný zaplatiť, pričom bolo potrebné určiť aj výšku splátok, ktorú odvolací súd určil vo výške 25 eur mesačne, ktorú sumu je vzhľadom už vyššie uvedenému otec schopný plniť popri bežnom výživnom. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti rozsudok súd prvej inštancie zmenil v zmysle ust. § 388 CSP a v súlade s § 387 ods. 1 CSP vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., IV. a V. potvrdil.

26. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

28. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).